

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

2. 9. 2008

B6-0402/2008 }
B6-0410/2008 }
B6-0412/2008 }
B6-0413/2008 }
B6-0414/2008 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ,

který v souladu s čl. 103 odst. 4 jednacího řádu předkládají

- Joseph Daul, Elmar Brok, Othmar Karas, Gunnar Hökmark a José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra za skupinu PPE-DE
- Jan Marinus Wiersma, Hannes Swoboda a Adrian Severin za skupinu PSE
- Annemie Neyts-Uyttebroeck, Marco Cappato, Lydie Polfer, Janusz Onyszkiewicz, István Szent-Iványi, Marielle De Sarnez a Toomas Savi za skupinu ALDE
- Adam Bielan, Ryszard Czarnecki, Konrad Szymański, Inese Vaidere, Wojciech Roszkowski, Hanna Foltyn-Kubicka, Dariusz Maciej Grabowski za skupinu UEN
- Daniel Cohn-Bendit, Marie Anne Isler Béguin a Cem Özdemir za skupinu Verts/ALE

a který nahrazuje návrhy usnesení předložené níže uvedenými skupinami:

- ALDE (B6-0402/2008)
- PSE (B6-0410/2008)
- PPE-DE (B6-0412/2008)
- Verts/ALE (B6-0413/2008)
- UEN (B6-0414/2008)

o situaci v Gruzii

RC\740176CS.doc

PE410.804v01-00}
PE410.812v01-00}
PE410.814v01-00}
PE410.815v01-00}
PE410.816v01-00} RC1

CS

CS

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v Gruzii

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Gruzii, zejména na usnesení ze dne 26. října 2006¹, ze dne 29. listopadu 2007² a ze dne 5. června 2008³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2007 o posílení evropské politiky sousedství⁴ a svá usnesení ze dne 17. ledna 2008 o účinnější politice EU pro jižní Kavkaz⁵ a o přístupu k regionální politice v oblasti Černého moře⁶,
- s ohledem na akční plán evropské politiky sousedství přijatý s Gruzii, který obsahuje závazek spolupracovat na řešení vnitřních konfliktů v Gruzii,
- s ohledem na společnou akci Rady 2008/450/SZBP ze dne 16. června 2008 týkající se dalšího příspěvku Evropské unie k procesu urovnání konfliktu v Gruzii / Jižní Osetii⁷ a jiné předchozí společné akce Rady ke stejnému tématu,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o vztazích EU s Ruskem, zejména na své usnesení ze dne 19. června 2008 o summitu EU-Rusko⁸,
- s ohledem na závěry týkající se situace v Gruzii, ke kterým dospěla Rada ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy na své schůzi dne 13. srpna 2008,
- s ohledem na závěry mimořádného zasedání Evropské rady⁹ konaného dne 1. září 2008 v Bruselu,
- s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1781 (2007) a č. 1808 (2008), které podporují územní celistvost Gruzie a prodlužují mandát pozorovatelské mise OSN v Gruzii (UNOMIG) až do 15. října 2008,
- s ohledem na rozhodnutí Stálé rady OBSE č. 861 o zvýšení počtu vojenských důstojníků v misi OBSE v Gruzii,
- s ohledem na prohlášení summitu NATO konaném v Bukurešti ze dne 3. dubna 2008 a na výsledek zasedání Rady NATO ze dne 19. srpna 2008,
- s ohledem na čl. 103 odst. 4 jednacího řádu,

¹ Přijaté texty, P6_TA(2008)0253.

² Přijaté texty, P6_TA(2007)0572.

³ Přijaté texty, P6_TA(2008)0253.

⁴ Přijaté texty, P6_TA(2007)0538.

⁵ Přijaté texty, P6_TA(2008)0016.

⁶ Přijaté texty, P6_TA(2008)0017.

⁷ Úř. věst. L 157, 17.6.2008, s. 110.

⁸ Přijaté texty, P6_TA(2008)0309.

⁹ Rada Evropské unie, 12594/08.

- A. vzhledem k tomu, že EU je i nadále odhodlána podporovat nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Gruzie v rámci mezinárodně uznaných hranic,
- B. vzhledem k tomu, že přidělování ruských pasů občanům Jižní Osetie a podpora separatistického hnutí, jakož i zvýšená vojenská činnost separatistů proti vesnicím obydleným Gruzínci, společně s rozsáhlými vojenskými manévry, které Rusko podniklo v červenci poblíž hranic s Gruzii, zvýšily napětí v Jižní Osetii,
- C. vzhledem k tomu, že po několika týdnech zvýšeného napětí a potyček mezi stranami a provokací separatistických sil Jižní Osetie, zahrnujících bombové útoky, nebezpečné střety a ostřelování, které si vyžádaly smrt mnoha civilistů a ještě více osob zranily, gruzínská armáda v noci ze 7. na 8. srpna 2008 zahájila překvapivý dělostřelecký útok na Cchinvali, po němž následovala pozemní operace za použití tanků a vojáků, jejímž cílem bylo znovu získat kontrolu na Jižní Osetii,
- D. vzhledem k tomu, že Rusko po dlouhodobém posilování vojenské přítomnosti okamžitě odpovědělo masivním protiútokem, vysláním tanků a pozemních jednotek, bombardováním několika oblastí Gruzie, včetně města Gori, a blokováním gruzínských černomořských přístavů,
- E. vzhledem k tomu, že krize vedla k vykořenění 158 000 lidí, kteří museli opustit své domovy a jejich návrat nyní vyžaduje pomoc; vzhledem k tomu, že jejich návrat není v důsledku kazetové munice, nevybuchlého vojenského arzenálu a nášlapných min a také v důsledku hrozeb a nedostatečné spolupráce ze strany Ruska bezpečný,
- F. vzhledem k tomu, že infrastruktura v Gruzii byla ruskými vojenskými akcemi silně poškozena, a vzhledem k tomu, že je potřeba poskytnout humanitární pomoc,
- G. vzhledem k tomu, že badatelé v oblasti lidských práv a vojenští analytici zjistili, že ruští vojáci používali v Gruzii kazetovou munici, díky níž zůstaly v oblasti konfliktu tisíce kusů nevybuchlé vojenské výzbroje; vzhledem k tomu, že se Gruzie také uchýlila k použití kazetových bomb v Jižní Osetii v oblasti kolem tunelu Roki,
- H. vzhledem k tomu, že se prezidenti Gruzie a Ruska dne 12. srpna zavázali k dodržování dohody zprostředkované EU, která s okamžitou platností stanovuje příměří, stažení gruzínských a ruských sil na pozice před 7. srpnem a zahájení mezinárodních rozhovorů o urychleném vytvoření mezinárodního mechanismu, který by umožnil vypracovat mírové a trvalé řešení tohoto konfliktu,
- I. vzhledem k tomu, že dne 19. srpna přerušila Severoatlantická aliance (NATO) pravidelné vztahy na vysoké úrovni s Ruskem, přičemž ruskou vojenskou akci označila za „nepřiměřenou“ a „neslučitelnou s jeho úlohou udržování míru v některých částech Gruzie“ a prohlásila, že dokud zůstávají ruské jednotky v Gruzii, není možné, aby vše „pokračovalo jako obvykle“,
- J. vzhledem k tomu, že ačkoli Rusko dne 22. srpna stáhlo své tanky, dělostřelectvo a stovky vojáků z nejpředsunutějších pozic v Gruzii, i nadále kontroluje přístup k přístavnímu městu Poti, které leží na jih od Abcházie, a ruská vláda oznámila, že ponechá jednotky

v bezpečnostní zóně kolem Jižní Osetie a Abcházie a vybuduje osm kontrolních stanovišť, na nichž budou umístěny ruské jednotky,

- K. vzhledem k tomu, že dne 25. srpna přijala horní komora ruského parlamentu usnesení, v němž požádala prezidenta o uznání nezávislosti gruzínských separatistických regionů Abcházie a Jižní Osetie, a že dne 26. srpna následovalo rozhodnutí prezidenta Medveděva o tom, že Rusko formálně uzná oba regiony jakožto nezávislé státy,
- L. vzhledem k tomu, že tento konflikt bude mít dalekosáhlé dopady na regionální stabilitu a bezpečnost, které se nebudou týkat jen přímých vztahů mezi všemi stranami konfliktu, ale budou mít možná i nepříznivé důsledky pro vztahy EU a Ruska, evropskou politiku sousedství, oblast Černého moře a další,
- M. vzhledem k tomu, že Evropská unie si v reakci na krizovou situaci v Gruzii musí zachovat úplnou politickou jednotu a musí vystupovat jednotně, a to zejména v oblasti vztahů s Ruskem; vzhledem k tomu, že proces vedoucí k mírovému a trvalému řešení konfliktů v Gruzii a na Kavkaze si vyžádá komplexní revizi politiky sousedství EU a její nové uplatňování v celém regionu ve spolupráci se všemi evropskými a mezinárodními organizacemi, zejména s OBSE,
- N. vzhledem k tomu, že minulý týden gruzínská vláda přerušila diplomatické vztahy s Ruskem a Ruská federace na to reagovala stejně,
1. zastává názor, že konflikty na Kavkaze není možné řešit vojensky a rozhodně odsuzuje akce všech, kteří se uchýlili k použití síly a násilí s cílem změnit situaci na separatistických gruzínských územích Jižní Osetie a Abcházie;
 2. vyzývá Rusko, aby dodržovalo svrchovanost, územní celistvost a nedotknutelnost mezinárodně uznaných státních hranic Gruzínské republiky, a tudíž velmi odsuzuje uznání nezávislosti separatistických gruzínských regionů Jižní Osetie a Abcházie ze strany Ruské federace, neboť toto uznání je v rozporu s mezinárodním právem;
 3. poukazuje na to, že jakékoli rozhodnutí ohledně konečného statusu Jižní Osetie a Abcházie musí být podmíněno dodržáním základních principů mezinárodního práva, včetně Helsinského závěrečného aktu, zejména s přihlédnutím k návratu uprchlíků a respektování jejich majetku a k nutnosti zaručit a dodržovat práva menšin;
 4. odsuzuje nepřijatelnou a nepřiměřenou vojenskou akci Ruska a vniknutí hluboko na území Gruzie, což je porušením mezinárodního práva; zdůrazňuje, že neexistuje žádný legitimní důvod pro ruskou invazi Gruzie, pro okupaci částí gruzínského území a pro hrozby svrhnutí vlády demokratické země;
 5. vyslovuje politování nad ztrátami lidských životů a nad lidským utrpením způsobeným bezohledným používáním síly všemi stranami zapojenými do konfliktu;
 6. vyjadřuje hluboké znepokojení nad dopadem ruských min na gruzínskou společenskou a hospodářskou činnost, především s ohledem na zničení železničního mostu poblíž Kaspi,

k němuž došlo dne 16. srpna na hlavní železniční trati z Tbilisi do Poti, a na výbuch nákladního vlaku vezoucího surovou ropu z Kazachstánu určenou na export z přístavu Poti, která se odehrála dne 24. srpna poblíž Gori; zdůrazňuje, že obě tyto akce porušily příměří, k němuž se obě strany zavázaly;

7. opakuje, že je pevně přesvědčen o zásadě, podle níž žádná třetí země nedisponuje právem veta vůči svrchovanému rozhodnutí jiné země o vstupu do mezinárodní organizace či aliance, ani právem destabilizovat demokraticky zvolenou vládu;
8. zdůrazňuje, že partnerství mezi Evropou a Ruskem musí být založeno na dodržování základních pravidel evropské spolupráce, jež je třeba uplatňovat nejen verbálně, ale také v praxi;
9. chválí předsednictví EU za účinnost a rychlost, s jakou reagovalo na tento konflikt, a za jednotu projevenou členskými státy EU při zprostředkování mezi oběma stranami, které jim umožnilo podepsat dohodu o příměří; vítá v této souvislosti závěry mimořádného zasedání Evropské rady konaného dne 1. září 2008 v Bruselu;
10. důrazně žádá Rusko, aby dostalo všem závazkům, které mu vznikly na základě dohody o příměří, již bylo dosaženo a která byla podepsána díky diplomatickému úsilí EU, především aby neprodleně stáhlo všechny své jednotky ze samotné Gruzie a snížilo svou vojenskou přítomnost v Jižní Osetii a v Abcházii na úroveň ruských sil, které byly v obou regionech rozmístěny jakožto mírové sbory před zahájením konfliktu; odsuzuje rozšířené praktiky rabování, jichž se dopustily jednotky ruské invaze a žoldáci, kteří je provázeli;
11. žádá, aby bylo neprodleně zahájeno nezávislé mezinárodní vyšetřování a zjistil se skutečný stav a vneslo více světla, pokud jde o určitá obvinění;
12. naléhavě žádá Gruzii, jež ratifikovala Římský statut Mezinárodního trestního soudu, a ruské orgány, aby podpořily úřad žalobce Mezinárodního trestního soudu a plně s ním spolupracovaly, pokud jde o vyšetřování tragických událostí a útoků proti civilnímu obyvatelstvu, k nimž došlo v průběhu konfliktu, aby bylo možné stanovit odpovědnost jednotlivých subjektů a postavit odpovědné osoby před soud;
13. vyzývá EU a NATO, jakož i jejich členy, aby na základě společného postoje využili všech dostupných prostředků a přesvědčili ruskou vládu, aby dodržovala mezinárodní právo, což je nezbytnou podmínkou, má-li hrát Rusko zodpovědnou úlohu v mezinárodním společenství; připomíná Rusku, jakožto mocnosti, která v OSN disponuje právem veta, jeho odpovědnost za celosvětový mírový pořádek;
14. vyzývá Radu a Komisi, aby v případě, že Rusko nedostojí svým závazkům vyplývajícím z dohody o příměří, přehodnotily svou politiku vůči této zemi; v důsledku toho podporuje rozhodnutí Evropské rady odložit jednání o dohodě o partnerství a spolupráci do doby, než se ruské jednotky stáhnou na své pozice před 7. srpnem;
15. vyzývá Komisi, aby navrhla dohody o zjednodušení vízového styku a zpětném přebírání osob s Gruzii, které by byly přinejmenším srovnatelné s dohodami s Ruskem;

16. vyzývá členské státy EU, aby přehodnotily politiku udělování víz pro hospodářskou činnost vykonávanou v Jižní Osetii a v Abcházii;
17. důrazně odsuzuje nucené vysídlování Gruzínců z Jižní Osetie a Abcházie a vyzývá *de facto* úřady Jižní Osetie a Abcházie, aby zaručily bezpečný návrat vysídleného civilního obyvatelstva v souladu s mezinárodním humanitárním právem;
18. vítá iniciativy OBSE, jejichž cílem je zvýšit počet neozbrojených pozorovatelů; vyzývá k dalšímu posílení mise OBSE v Gruzii, která by měla úplnou volnost pohybu po celé zemi, a vybízí členské státy, aby k těmto snahám přispěly;
19. vyzývá k tomu, aby Evropská unie výrazně přispěla k plánovanému mezinárodnímu mechanismu řešení konfliktu, a žádá proto Radu, aby zvážila umístění monitorovací mise EBOP (evropské bezpečnostní a obranné politiky) jako doplnění misí OSN a OBSE a aby požádala o mandát OSN pro mírovou misi EBOP;
20. vítá aktivní a nepřetržitou podporu EU všem mezinárodním snahám o nalezení mírového a trvalého řešení konfliktu, zejména závazek Rady podpořit všechny snahy OSN, OBSE a další snahy o řešení konfliktu; vítá zejména rozhodnutí jmenovat zvláštního zástupce EU pro krizi v Gruzii;
21. vítá rozhodnutí Komise o poskytnutí rychlého balíčku humanitární pomoci ve výši 6 milionů eur pro civilní obyvatelstvo, který musí být ještě podpořen dalšími finančními prostředky na základě posouzení potřeb na místě; bere na vědomí naléhavou potřebu pomoci při odstraňování škod způsobených konfliktem;
22. vítá rozhodnutí Rady svolat mezinárodní dárcovskou konferenci zaměřenou na rekonstrukci Gruzie a naléhavě žádá Radu a Komisi, aby prozkoumaly možnost uplatnění významného plánu EU na poskytnutí finanční podpory pro obnovu postižených oblastí Gruzie a zajištění silnější politické přítomnosti EU v této zemi i v celém regionu;
23. vyzývá všechny strany konfliktu, aby umožnily obětem, včetně uprchlíků a osob vysídlených rámci země, umožnily plný a neomezený přístup k humanitární pomoci;
24. zastává názor, že k nalezení řešení konfliktu v Gruzii i jiných přetrvávajících konfliktů na jižním Kavkaze přispěje stále výraznější mezinárodní charakter mechanismů pro řešení konfliktů; navrhuje proto, aby Evropská unie svolala „transkavkazskou mírovou konferenci“, která by se stala stěžejním prvkem tohoto procesu; domnívá se, že na konferenci by se měly projednat možnosti mezinárodních záruk v souvislosti s plným dodržováním občanských a politických práv a podpora demokracie prostřednictvím mezinárodního práva; zdůrazňuje, že konference by rovněž umožnila vyslechnout nezastoupené nebo umlčené skupiny z kavkazského regionu;
25. vyzývá Radu a Komisi, aby dále rozvíjely evropskou politiku sousedství a lépe ji přizpůsobily potřebám našich východních partnerů, včetně posílené přítomnosti EU v oblasti Černého moře, aby přijaly návrh Evropského parlamentu na vytvoření „Evropského hospodářského prostoru plus“ či švédsko-polský návrh a aby zejména v souvislosti s Gruzii,

Ukrajinou a Moldavskou republikou urychlily vytvoření zóny volného obchodu; konstatuje, že liberalizace vízové politiky EU vůči těmto zemím musí zohlednit skutečnost, že Rusku byly v této oblasti poskytnuty lepší podmínky než uvedeným zemím;

26. zdůrazňuje vzájemnou souvislost řady problémů v oblasti jižního Kavkazu a potřebu komplexního řešení prostřednictvím paktu stability se zapojením hlavních externích aktérů; zdůrazňuje potřebu rozšířit spolupráci se sousedními zeměmi černomořské oblasti pomocí založení zvláštního institucionálního a vícestranného mechanismu, jako např. Černomořské unie, a organizováním mezinárodní konference o bezpečnosti a spolupráci v regionu jižního Kavkazu; žádá proto Komisi, aby předložila Radě a Parlamentu konkrétní návrh na vytvoření vícestranného rámce pro oblast Černého moře, zahrnujícího také Turecko a Ukrajinu; domnívá se, že sousední země, jako např. Kazachstán, by měly být také zapojeny v zájmu stability celého regionu a dodávek energie;
27. připomíná, že na bukurešťském summitu, který se konal dne 3. dubna 2008, bylo v NATO dosaženo dohody o tom, že se Gruzie stane členem Aliance, a domnívá se, že Gruzie i nadále směřuje k pozdějšímu členství v Alianci;
28. zdůrazňuje význam Gruzie pro posílení v oblasti zabezpečení energie v EU, neboť Gruzie umožňuje vést energii jinou než ruskou trasou; považuje za klíčové, aby byl ropovod Baku-Tbilisi-Ceyhan účinně chráněn, a vyzývá Komisi, aby za tímto účelem nabídla Gruzii veškerou nezbytnou pomoc; očekává pevné odhodlání EU pokračovat v projektu plynovodu Nabucco, který byl uznán za prioritní projekt EU a jehož trasa povede přes území Gruzie;
29. zastává názor, že spolupráce na jižním Kavkaze by se neměla zaměřovat na vzájemně se vylučující zóny vlivu EU a Ruska (tzv. „sféry zájmu“), ale naopak na koordinovaný přístup;
30. zastává názor, že úloha EU v současné krizi zdůrazňuje potřebu posílit evropskou zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku a je přesvědčen, že Lisabonská smlouva, mimo jiné vytvořením úřadu vysokého představitele, doložkou o solidaritě a politikou EU v oblasti zajištění energie, představuje správný způsob, jak toho lze dosáhnout;
31. zdůrazňuje nezbytnost chránit stabilitu v regionu jižního Kavkazu a vyzývá vlády Arménie a Ázerbájdžánu, aby přispěly k dosažení tohoto cíle při současném dodržení všech svých mezinárodních závazků;
32. znovu potvrzuje zásadu, že pluralitní a demokratická vláda s fungujícími opozičními stranami a dodržováním lidských a občanských práv představuje nejlepší záruku pro stabilitu v celém regionu jižního Kavkazu;
33. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, členským státům, prezidentům a parlamentům Gruzie a Ruské federace, NATO, OBSE a Radě Evropy.